

QIRMA

hekayə

Tövşüyə-tövşüyə özünü stansiya yetirən qatar yollar yorğunu yolçu kimi dərinədən nəfəs alıb dayandı. Biletimi bələdçiyə göstərib vəqona qalxdım və kupeyə keçdim. İçəridə bir orta yaşlı kişi, iki gənc oğlan vardı. "Axşamınız xeyir!" deyib, ağsaqalın "buyurun!" sözündən sonra elə onun böyründən əyləşdim.

Çox keçmədi ki, qatar ağır-ağır yerindən tərpendi. Aradan on beş-iyirmi dəqiqə keçmişdi ki, gənc oğlanlar şam yeməyi üçün qatarın restoranına gedəcəklərini bildirdilər. Ağsaqal da, məni də şam yeməyinə dəvət etdilər. Biz minnətdarlığımızı bildirib yerimizdən tərpenmədik. Onlar gedəndən az sonra vəqonun qonşu kupələrindən birində səsküy qopdu. Qırıq-qırıq rəbitəsiz qışqırıqlar eşidilməyə başladı: "İki nəfər idilər... gör necə çırpışdırdılar... yəqin ki, hələ qatardadırlar... Allah bu oğurların kökünü kəssin!.." Səs-küyə kupe yoldaşımı gözləmədən mən də bayıra çıxdım.

Artıq sərnəşinlər poralaşmışdılar... Məlum oldu ki, bir sərnəşinin "diplomat" çantası oğurlanmışdır. Çantası oğurlanan kişi əsəbiləşir, arabir qatar bələdçisinin üstə çığırır, arabir də üzünü boşluğa tutub döşəyirdi: "hamısını da siz bilirsiniz! Oğru kimdir, yaxşı tanıyırsınız... Qurd ağacı içindən yeyər!.. Tez olun çantanı tapıb gətirin, yoxsa bütün dünyanı dağıdacam..."

Səs-küyə gələn polis işçiləri dərhal əməliyyata başladılar. Mən yenidən öz kupemizə qayıtdım. Burada qarşılaşdığım səhnə məni heyərləndirdi. Bayaqları şən görünən kupe yoldaşım uzanıqlı vəziyyətdə ağır-ağır nəfəs alır, gözü yumulu bir halda öz-özünə deyirdi: "Vallah, xəbərim yoxdur!.. Mən oğurlamamışam!.. Mən hardan bilim ki!?"

Hiss etdim ki, kişinin havası çatışmır. Buna görə də kupenin nəfəsliliyini açdım və cəld bələdçini səslədim. Beş-üç dəqiqəyə ağxalatlı bir tibb işçisi özünü kupədən içəri saldı. Əvvəlcə sərnəşinin təzyiqini ölçdü. Sonra ona iynə vurub beş-üç dəqiqə gözlədikdən sonra təzyiqi yenidən ölçüb dilləndi:

- Təzyiqi yavaş-yavaş düşür. Elə bir qorxulu şey yoxdur.

Sonra üzünü sərnəşinə tutub sözüne davam etdi:
- Özünüzdə çox narahatlıq hiss edirsinizsə növbəti dayanacaqda sizi tibb məntəqəsinə yerləşdiririk.

Kişi tibb işçisinin bu təklifinə əks-reaksiya verdi:
-Yox, nə danışırsınız!? Oğlum neçə vaxtdır yolunu gözləyir. Haçandandır üzünü görmürəm. İndi görüşünə gedirəm...

Tibb işçisi çantasından bir həb çıxarıb ona uzatdı:

- Özünüzü pis hiss etsəniz, atarsınız. Təzyiqi əlbəəl salır.

Tibb işçisi öz xidmətini bitmiş hesab edib kupeni tərk etdi... Get-gedə kişinin üzündəki qırıqlar çəkməyə başladı, yavaş-yavaş öz əvvəlki görkəminə qayıtdı. Üz-gözünə təbəssüm gəldi. Yarım saat qabaq öldüm-öldümə düşən kişidən əsər-ələmət qalmamışdı...

İkinci gün idi ki, qatarda yol gəldirdik. Ancaq kişinin sayıqlamaları məni öz orbitində dolandırır, bir an da fikrimi sərbəst buraxmırdı. Gənc oğlanlar günorta üstü qonşu vəqondakı tanışlarının yanına keçdilər. Kişi ilə mən kupədə şirin-şirin söhbət edirdik. Birdən haradansa dünənki oğurluğu dilimə gətirib dilləndim:

- Heç bilmədik, görəsən çantanı oğurlayanları tapdıları?

Elə bu kəlməni dilimə gətirmişdim ki, kişinin üzünü qaralıb kömürə döndü. Onu tər basdı...Cəld cibindən həkimin dünən verdiyi həbi çıxarıb ağzına atdı. Mən həmin an butulkadan su töküb ona uzatdım. O, handan-hana özünə gəldi və sanki utandığınan başını aşağı saldı...Mən ondan niyə bu halda düşdüyünü xəbər alanda başını qaldırıb mənalı-mənalı üzümə baxdı:

- Qardaş, qurbanın olum, bir-iki günlük yolumuz qalıb, xahiş edirəm ki, bir də bu mövzuda yanımda söz salmayasınız...

Onun sözləri məni daha da qıcıqlandırdı. Müəmmalər içində ilişib qalmışdım. Heç nə başa düşmürdüm. Ancaq ürəyimdə qərara gəldim ki, necə olursa-olsun kişinin oğurluq adı gələndə niyə

belə haldan-hala düşməyinin səbəbini öyrənməliyəm. Özümü oda-közə vura-vura, bir təhər onun saqqızını oğurlaya bildim. O, tərəddüdlər burulğasında burula-burula qalsa da, axır ki, sözə başladı:

- Hələ gənc yaşlarındam idim. Heç evlənməmişdim də. Günlərin birində qoşuldum oğru dəstəsinə... Ətrafdakı kənd-kəsəkdən mal-qoyun oğurlayıb tanış qəssablara ötürür, yaxud ucqar, unanılmaz mal bazarına çıxarıb dəyər-dəyməzinə satırdıq. Bu dəstədə mənim fəaliyyətim elə də uzun çəkmədi. Bir gecəyarısı qonşu kəndə oğurluğa getmişdik. Mən çax-çaxın qaranlıq yerində güdükcü dayandım. Yoldaşlarımdan ikisi dama soxuldular. Onlar kəndirəndən tutub bayıra çəkərkən inək ucadan böyürməyə başladı. Görünür, balası damda qaldığına böyürmüş... Birdən-birə həyətin bütün ətraf işığa qərğ oldu...Yoldaşlarımı da gözləmədən özümü çax-çaxdan bayıra atmaq istədim. Elə bu zaman sanki kürəyimdə ocaq qaladılar... Ağrının təsirindən huşumu itirib yerə səriltdim. Bir də gözümü açdım ki,x əstəxanadayam...

Sən demə, oğurluğa getdiyimiz evin sahibi ovçu imiş. İnyin böyürtüsündən dama oğru girdiyini hiss etmiş, havaya atəş açmaqla qorxu yaratmaq istəyibmiş...

Nə başınızı ağrıdım, bədənimdə olan qırmaları bir-bir çıxardılar. Ancaq bir qırma qaldı... Bu qırma onurğa sütunuma yaxın bir yerdə yerləşdiyi üçün ona toxunmadılar. Bildirdilər ki, həmin qırmanı çıxarmaq çox təhlükəlidir... Elə beləcə qalsa məsləhətdir...Nə isə, bu hadisə ilə bağlı başım çox oyunlar çəkdi. Aradan otuz ildən də artıq bir müddət keçib... Həmin qırmanı hələ də bədənimdə gəzdirirəm... Heç bir ağrısı da yoxdur. Ancaq nə zaman oğurluqdan söz düşür, oğurluq barədə nəsə eşidirəm, həmin anda mənə elə gəlir ki, bədənimdəki qırma yerindən oynayıb, kəskin ağrı verir...Bu zaman elə şiddətli ağrı hiss edirəm ki, sonra güclə özümə gəlirəm...

- Sizə neçə il verdilər?..

Verdiyim sual cavabsız qaldı. Sual ağzımdan çıxar-çıxmaz gənc sərnəşin yoldaşlarımız kupeyə daxil oldular. Onlardan bir dilləndi:

- Bilirsinizmi, dünənki çanta oğurlarını bizdən qabaqkı üçüncü vəqonda tutublar...

Oğlanın bu sözündən sonra kişinin rəngi yenidən kömürə döndü... Ağır-ağır nəfəs almağa başladı... O, köynəyinin yaxasını, mən isə kupenin nəfəsliliyini açdım...

NƏSİR

20